

Remissyttrande

Datum 2024-04-23

Diarienummer RS 2024-00205

Ert diarienummer Ju2024/00057

Justitiedepartementet

Ett starkare skydd för offentliganställda mot våld, hot och trakasserier (SOU 2024:1)

Västra Götalandsregionen (VGR) instämmer i vad som framgår i utredningen om att offentliganställdas utsatthet för våld, hot och trakasserier har blivit allt större.

VGR anser i stort att remissens förslag är bra och delar utredningens slutsats om att skyddet för offentliganställda mot våld, hot och trakasserier behöver stärkas. Offentliganställda ska kunna känna sig trygga i sina yrkesroller. Ytterst riskerar hot och våld att undergräva det demokratiska systemet.

Det är positivt att utvidga det straffbara området avseende brotten hot och våld mot tjänsteman. På så vis ges rättsväsendet fler verktyg att komma åt oacceptabla hot och kränkningar mot offentlig personal.

VGR anser vidare att utredningens förslag för minskad exponering av offentliganställdas namn framstår som i stora delar väl avvägd.

- VGR ställer sig positiva till att det införs **en ny bestämmelse i 33 § förvaltningslagen** som medför att uppgift om namn på beslutsfattare, föredragande eller andra som medverkat vid den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet, inte behöver anges i en skriftlig underrättelse om beslut.
- När det gäller **övrig dokumentation** anser dock VGR att det kan finnas anledning att gå längre än vad utredningen föreslagit. Det kan gälla annan dokumentation än rena förvaltningsbeslut, till exempel sjukvårdens olika incidentrapporter och olika sorters anmälningar.

Utredningen lyfter fram att en förändrad brottslighet och en större hotbild mot personal ger ett större behov av att skydda offentliganställda. VGR kan bekräfta denna bild och ser tyvärr motsvarande utveckling med ökat hot och våld mot sjukvårdspersonal. Det är därför rimligt att se över lagstiftningen och att överväga om det alltid är lämpligt att enskild personals namn måste exponeras.

I dag krävs ofta att sjukvårdspersonal anger sitt namn i anmälningar och incidentrapporter, vilket i vissa fall innebär att de kan komma att utsättas för hot, våld och trakasserier. Detta har VGR identifierat som en orsak till att vårdpersonal ibland underlåter sig att göra anmälningar och incidentrapporter. Mörkertalet kan vara stort. Det är viktigt att skapa incitament för att göra incidentrapporter och olika typer av anmälningar, för att stärka säkerheten och undvika liknande incidenter i

framtiden. Incidentrapporter har även betydelse vid olika typer av ansökningar, till exempel kamerabevakning.

VGR anser därför att hälso- och sjukvårdspersonal, och andra offentliga tjänstemän, ibland behöver kunna dokumentera, göra anmälningar och liknande utan att exponera sitt namn. Exempelvis i de fall en incident är kopplad till organiserad brottslighet eller där det finns en konflikt eller hotbild kring patienten. Hur detta ska ske, är inte helt lätt då det handlar om att i lagstiftningen göra en avvägning mellan offentlighet och insyn samt skyddet för personal. VGR välkomnar dock en fortsatt översyn av möjligheten att minska exponeringen av offentliganställdas namn, i de fall det finns en hotbild mot personalen. VGR vill även framhålla att den enskilde individens rätt till insyn i personals namnuppgifter, gör sig mindre starkt gällande vid mer generella anmälningar och incidentrapporter, än vid ett konkret myndighetsbeslut mot enskild som påverkar individens rättighet.

VGR ser vidare positivt på att det har tillsatts en utredning om att komma till rätta med sådana internetsidor som i dag publicerar namn och adressuppgifter under skyddet av utgivningsbevis. Detta kan också bidra till skyddet för offentliganställda.

VGR vill avslutningsvis framhålla att stärka skyddet för offentliganställda mot våld, hot och trakasserier är komplext. Det låter sig inte göras enbart genom ändringar i förvaltningslagen kring offentlighet för beslutsfattare och exponering av namnuppgifter. Precis som utredningen framhåller behöver ett större helhetsgrepp tas för att komma till rätta med underliggande orsaker till våld, hot och trakasserier mot offentliganställda.

Regionstyrelsen
Västra Götalandsregionen

Helén Eliasson
Regionstyrelsens ordförande

Håkan Sandahl
Regiondirektör